

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 26/04267-1
Saksbehandler Lasse Moen Sørensen

Utvalg	Møtedato
Hovedutvalg for samferdsel og mobilitet	03.02.2026

Investeringsbudsjett for fylkesveg – fordeling av budsjett for programområdene 2026

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

1. Hovedutvalg for samferdsel vedtar den foreslåtte disponeringen av investeringsmidlene for programområdene trygg skoleveg og trafiksikkerhet, samt for kollektivtiltak, slik det er beskrevet i sak og vedlegg. Administrasjonen gis fullmakt til å prioritere prosjekter innenfor programområdet for rekkverk innenfor avsatt ramme.
2. Søknadsordning for midler til veglys, vedtatt av fylkestinget i sak 65/25, vurderes og tildeles ut fra kommunenes prioriteringer i AFK sin innspillmodul for trafiksikkerhetstiltak på fylkesveg.

Vedlegg

Trygg skoleveg og trafiksikkerhet 2026
Kollektivpotten 2026
Forfallsinnhenting

Sammendrag

Fylkestinget vedtok i sak 65/25 rammene for investeringsbudsjett for fylkesveg 2026. Hovedutvalg for samferdsel og mobilitet skal vedta prioriteringen av midlene som disponeres innenfor programområdene for trafikkssikkerhet og kollektivtiltak.

Aktivitet på de øvrige programområdene prioriteres og gjennomføres på bakgrunn av faglige vurderinger fra fylkeskommunedirektøren, samt innspill fra kommunene gjennom samferdselsmøtene og fylkeskommunens digitale innspillmodul.

Fylkestinget vedtok i sak 65/25 også en pott til søkbare midler for veglys. Forslag til hvordan denne ordningen skal håndteres omtales i saken.

Saksopplysninger

Det er lagt opp til en bevilgning på 30 mill. kroner til programområdet *trygg skoleveg og trafikkssikkerhet*, og 8 mill. kroner til programområdet *kollektivtiltak* i 2026. Saken viser hvilke tiltak fylkeskommunedirektøren anbefaler at hovedutvalg for samferdsel og mobilitet vedtar å gjennomføre for disse midlene.

Programområdene er sekkeposter som er ment fordelt på en rekke mindre tiltak, spredd utover hele fylket. Tiltak over programområdene treffer godt på målene i regional plan for mobilitet på Agder, både ved at tiltak spres ut over mange kommuner, og at de med relativt enkle grep bidrar til økt trafikkssikkerhet og å rette mindre feil og mangler på eksisterende vegnett. I tillegg til å ivareta vegkapitalen løses mange utfordringer for barn og unge gjennom denne aktiviteten.

Det er gjort en grundig faglig vurdering av registrerte behov og ønsker for trafikkssikkerhetstiltak som er meldt inn fra kommunene gjennom fylkeskommunens digitale nettportal. Arbeidet ligger til grunn for den anbefalte porteføljen. De foreslåtte tiltakene er nyttige og gode tiltak som bidrar til å nå målsetningene i regional plan for mobilitet for Agder og for Regionplan Agder.

Tiltakene som foreslås gjennomført over kollektivpotten, er prioritert i tett samarbeid med Agder kollektivtrafikk AS. Dette sikrer at vi i størst mulig grad bygger opp under deres planlagte satsing over hele Agder. Kollektivtransport er et viktig satsingsområde i regional plan for mobilitet for Agder.

Vedlagt saken ligger også oversikt over planlagt aktivitet innenfor programområdet for håndtering av forfall på fylkesvegnettet, til orientering for utvalget. Til forskjell fra tidligere, er dette i 2026 i hovedsak større tiltak, noe som er viktig å få gjennomført for å unngå ytterligere forfall på vegnettet.

Vurderinger

Kommunene er invitert til å levere årlige oppdaterte, prioriterte innspill både til ønskede trafikkssikkerhetstiltak og til kollektivtiltak. Disse gjennomgås av fylkeskommunens fagkompetanse, sammen med egenregistrerte behov, for å sette sammen en portefølje av gode tiltak som vil bedre kvaliteten på vegnettet.

Programområdet for trygg skoleveg og trafikksikkerhet

Satsing på mindre tiltak som løses over programområdene, er høyt prioritert av kommunene, og bidrar til å bedre trafikksikkerheten for svært mange innbyggere på Agder. Behovet er stort, og overskrider tilgjengelig budsjettamme som er planlagt for perioden.

Veloverveide og faglig baserte vurderinger, sikrer at de viktigste tiltakene prioriteres hvert år. Det legges ned en betydelig innsats for å vurdere, planlegge, prosjektere og gjennomføre tiltakene som anbefales gjennomført i saken.

En rekke trafikksikkerhetstiltak befinner seg rundt skolene og på skoleveg.

Tiltakene har stor spennvidde, og omfatter blant annet oppstramming av kryss, siktsoner, mindre gang- og sykkeltiltak, krysningspunkt, fartsreducerende tiltak, mulighetsstudier, tiltak særlig rettet mot MC, belysning, vegetasjonsrydding, forkjørsregulering og oppsetting av nye rekkverk.

Alle tiltakene som er foreslått prioritert innenfor programområdet er vurdert mulig å gjennomføre i 2026. Kostnadsanslag er basert på erfaringer fra tidligere prosjekter, og er retningsgivende for prioritering innenfor rammen.

Tiltakene med prioritet 0 i TS-lista er tiltak som er vedtatt tidligere, men som ikke har vært mulig å gjennomføre. De øvrige tiltakene er nye prioriteringer for 2026.

I tillegg kommer ikke spesifiserte MC-tiltak, forsterket vegoppmerking og skiltutbedringer. Disse vil bli konkretisert og planlagt i følge med blant annet asfalteringsarbeid, slik at midlene brukes mest mulig effektivt og målrettet i kombinasjon med annen aktivitet.

Den fremlagte listen inneholder 123 tiltak for nærmere 50 mill. kroner, betydelig mer enn tilgjengelig ramme på 30 mill. kroner. Med en så omfattende portefølje vil det alltid være tiltak som vil kreve mer planlegging og forarbeid, som kan bety økte kostnader eller lengre byggetid. Andre tiltak kan bli rimeligere. Det er derfor nyttig å ha en prioritert liste som er større enn budsjettammen, og gir klare føringer for prioritering dersom enkelte tiltak stopper opp.

Noen prosjekter kan også vise seg umulige å løse uten å utarbeide reguleringsplan, noe som vil gi vesentlig økt kostnad. Da kan ikke prosjektene løses over programområdet, og det må vurderes om tiltaket er så viktig at det bør prioriteres med egen finansiering ved revisjon av handlingsprogram for mobilitetsplanen. I motsatt fall vil prosjektet bli lagt bort.

Med gjeldende budsjettnivå er det sannsynlig at de fleste prioritet 1 tiltak vil være mulig å gjennomføre, mens resterende tiltak må utsettes til neste budsjettår.

Programområdet for kollektivtiltak

Innenfor programområdet kollektivtiltak er midlene i hovedsak foreslått fordelt til kommunene utenfor kristiansandsregionen, siden kommunene i kristiansandsregionen får betydelige midler til tiltak fra byveksttalen i årene fremover.

Det er satt opp 25 prioriterte tiltak spredt på ni kommuner, med god fordeling på hele Agder. Tiltakene er valgt ut fra AKT sine behov, og der potensialet for økt bruk av kollektivtrafikken er størst. Mange av kollektivtiltakene vil ha positiv effekt for skoleveg eller bruk av skoleskyss, samt bidra til økt trafikksikkerhet og redusert kostnad for drift av kollektivtrafikken fremover.

Tiltakene er ikke endelig kostnadsvurdert, men vil bli gjennomført i prioritert rekkefølge og så langt midlene rekker. Alle de øverst prioriterte tiltakene er foreløpig vurdert mulig å gjennomføre i 2026.

På fv. 3616 Støle jobbes det i første omgang med en snuplass ved Stølevarden. På sikt kan det bli aktuelt/behov for flere tiltak, noe som i så fall vil kreve mer forarbeid. I mellomtiden er det viktig å sikre tilrettelegging for kollektivbetjening frem til Stølevarden.

I Lyngdal har det vært omfattende dialog med kommunen om snuplass på den kommunale Svennevigveien. Kommunen ønsker at AFK står for tilrettelegging på kommunal veg, på tross av prinsippet om at det er vegeier som er ansvarlig for tilrettelegging på sitt vegnett. AFK jobber med å se om det kan finnes aktuelle alternativer langs fylkesveg.

Holdeplass fv. 44 Troll dalen står foreløpig langt nede på prioriteringslista. Her vurderes det å avvikle eksisterende holdeplass, som følge av manglende kobling mot GS-nettet i området. I så fall må det ses på mulighet for å etablere nytt stopp nærmere E39. Tiltaket med nytt stopp kan imidlertid bli kostbart, som følge av svært høy fjellskjæring på stedet.

Søknadsordning for veglys

Fylkestinget vedtok i sak 65/25 en søkbar ordning for veglys, med 3 mill. kroner til «Økt pott til søkbare midler til kommunene for belysning av trafikkfarlige veger» for 2026 og 2027. Det er avklart med politisk ledelse at disse midlene er tenkt brukt på fylkesveger med mangelfull belysning.

Kommunene spiller hvert år inn sine prioriterte ønsker for trafikksikkerhetstiltak i fylkeskommunens innspillportal. For å gjøre ordningen så gjennomførbar og effektiv som mulig, foreslås det å legge kommunenes innspill per 15.september 2025 til grunn for prioritering av midlene for 2026. Det vil i tillegg bli sendt ut informasjon til kommunene om at ordningen også skal gjelde for 2027, slik at disse midlene er kjent for alle kommuner. Kommuner som ikke har spilt inn ønsker om veglys i år, vil da kunne få sine ønsker spesielt vurdert for 2027, for å sikre likebehandling innenfor ordningen.

Ordningen vil slik i praksis innebære en styrkning av programområdet for trygg skoleveg og trafikksikkerhet, som med dette tilføres 3 mill. kroner ekstra til en særskilt innsats for veglys og intensivbelysning i 2026 og 2027. Lys som monteres gjennom ordningen vil i utgangspunktet eies og driftes av Agder fylkeskommune.

Løsningen vil gi effektiv saksbehandling og kreve betydelig mindre arbeidskapasitet enn alternativet med å administrere en frittstående ordning. Dette er også helt på linje med mobilitetsplanens mål om å jobbe etter godt nok-prinsippet.

Regional plan for mobilitet for Agder

Den foreslåtte fordelingen av midlene støtter opp om planens overordnede prinsipper om å satse på barn og unge, og om å ivareta det vi har.

Trafikksikkerhetstiltak og kollektivtiltak treffer alle målgrupper, men er særlig viktige for at barn og unge skal kunne ferdes trygt i sitt nærmiljø. Ved å prioritere midler til programområdet for trafikksikkerhet sørger man for at det kan gjennomføres flest mulig tiltak som støtter opp om behovene til denne gruppen, over hele Agder.

For alle tiltaksområdene er det foreslått aktivitet som bidrar til å ivareta eller heve kvaliteten på fylkesvegnettet og tilliggende infrastruktur.

Regionplan Agder 2030

Tiltakene som foreslås bidrar til å støtte opp om Regionplan Agders mål om blant annet attraktive byer, tettsteder og lokalsentre, i tillegg til målene som er beskrevet i regional plan for mobilitet for Agder.

Økonomiske konsekvenser

Saken gjelder fordeling av økonomisk ramme som er vedtatt av fylkestinget i sak 65/25, og har dermed ingen ytterligere konsekvenser for fylkeskommunens økonomi.

Konklusjon

Saken legger frem og oppsummerer foreslått aktivitet på fylkesvegnettet i 2026, innenfor programområdene for trygg skoleveg og trafikksikkerhet, og kollektivtiltak. Tiltakene og aktiviteten som foreslås vedtatt gjennomført er vurdert som gode og viktige prosjekter som støtter opp under fylkeskommunens satsingsområder.

Fordeling av søkbar pott til veglys på bakgrunn av kommunenes innspill om ønskede trafikksikkerhetstiltak, sikrer en grundig vurdering og fordeling av midlene, ut fra prinsippene i mobilitetsplanen.

Kristiansand, 19.01.2026

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Inger Ann Fidjestøl
konst. fylkesdirektør